

DÖRRAUTOMATIK – vilket ansvar tar Du?

KORTFATTAD INFORMATION OM MASKINDIREKTIVET OCH EN 16005

En dörr utgör i dag ofta en mycket komplex miljö. Dörrinstallationen ska uppfylla en mängd krav när det handlar om fullgott brand- och inbrottsskydd, låga ljudnivåer, tillgänglighet, etc. Om dörren dessutom är utrustad med en drivenhet så klassas den som en maskin som i sin tur kräver särskilda säkerhetsåtgärder för att skydda människor i olika risksituationer.

Med denna information vill vi inom SEM Group bidra till ökad kunskap om säker dörrautomatik och att gällande regler efterlevs.

SEM
GROUP

Säkerhet inom Elektronik och Mekanik

Vad är Maskindirektivet och SS-EN 16005?

Maskindirektivet 2006/42/EG

I Maskindirektivet står det vilka grundläggande hälso- och säkerhetskrav som gäller för maskiner som installeras och används inom EU. Harmoniserade standarder har tagits fram för att göra det enklare att förstå och uppfylla dessa lagkrav.

Det är den som installerar och driftsätter dörrautomatiken som blir "maskintillverkare" och ansvarar därmed för att maskinen uppfyller kraven och CE märks i enlighet med Maskindirektivet.

SS-EN 16005:2012/AC:2015

Om du "tillverkar en maskin", till exempel genom att motorisera ett dörrblad, behöver du göra en riskbedömning av dörrmiljön. Den harmoniserade standarden SS-EN 16005:2012/AC:2015 behandlar de kriterier som måste uppfyllas för att en dörr ska anses vara säker vid användande. Standarden tar upp fyra olika risksituationer: slag, krossning, indragning och skjuvning samt hur man bäst skyddar sig mot dem. Men först och främst förordas att potentiella risksituationer förebyggs redan i projekteringsstadiet.

Hur olika risksituationer kan förebyggas beror bland annat på vilka som använder dörren och hur dörrmiljön ser ut med hänsyn tagen till mått, vikt, hastighet och andra faktorer. Riskbedömningen som du gör ligger sedan till grund för vilka säkerhetsåtgärder som behöver vidtas. Du måste till exempel alltid se till att skydda en slagdörr i bakkant.

Det finns flera olika typer av skyddsanordningar som kan användas för att förhindra att olika riskfyllda situationer uppstår. Elektriska sensorer, mekaniska skydd och barriärer är några exempel.

Uppmaning till projektörer och byggare:

Arbetet med att tillgodose kraven för en säker dörrmiljö börjar redan i projekteringsstadiet. All nödvändig information om dörrmiljön finns inte alltid tillgänglig, men sträva alltid efter att välja produkter som uppfyller säkerhetskraven och om det inte går – försök då i möjligaste mån att bygga bort potentiella risker.

Oavsett om det finns en projektering eller kanske en specificerad beställning, så är det alltid maskintillverkaren som ansvarar för att en riskbedömning görs och att dörren uppfyller gällande lagkrav, CE-märks och därmed är säker att användas. Detta innebär att det i vissa fall kan krävas ytterligare skyddsanordningar än vad som projekterades eller som specificerades i den ursprungliga beställningen.

Vad är en maskin?

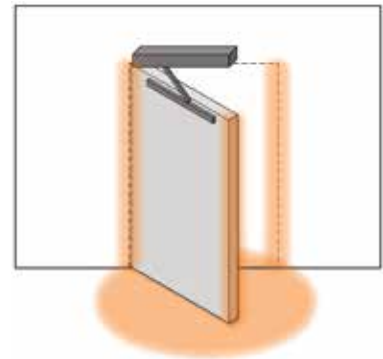
Som maskin räknas drivenhet, dörrblad och skyddsanordningar. Med andra ord: hela dörrmiljön. Inklusive karm, sidovägg och andra anslutande byggnadsdelar där dörrbladet rör sig (dessa delar definieras i Maskindirektivet 2006/42/EG).

Vem är tillverkaren?

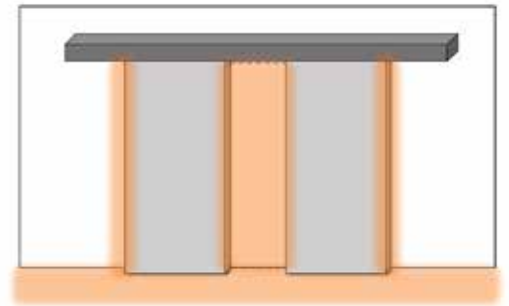
Kort och gott, den som "sätter maskinen på EU:s gemensamma marknad". I praktiken är det den som installerar och driftsätter dörrautomatiken. Även då denne modifierar konstruktionen och/eller ändrar maskinens ursprungliga installation.

Vad ska utföras av tillverkaren?

Det är tillverkarens ansvar att bland annat göra en heltäckande riskbedömning, montera drivenheten på dörren, sammanställa all nödvändig dokumentation och (se till att) CE-märka maskinen.

RISKOMRÅDEN SLAGDÖRR

RISKOMRÅDEN SKJUTDÖRR

Uppmaning till beställare och slutkunder:

På grund av okunskap, kostnader och andra anledningar är det i dag få dörrar som CE-märks. Installatören har dock ett ansvar att CE-märka dörrmiljön alternativt upplysa om varför installation av drivenhet inte går att genomföra.

Även om det är krav på att maskininstallationer ska uppfylla Maskindirektivet så vill vi ändå uppmana er att uttryckligen kräva detta i underlag och beställningar samt vid behov lyfta fram kravet i diskussioner med installatören.

Om SEM Group

SEM Group är den naturliga mötesplatsen för tillverkare av fysisk och elektronisk säkerhet. Vi påverkar standarder och tar fram verktyg som underlättar ditt företagande.

SEM Group är en stark samlad röst som driver viktiga branschfrågor i Sverige, Norden och inom EU. SEM Group ska alltid uppfattas som den ledande branschaktören därför att vi är professionella, ansvarstagande och trovärdiga. Vår vision är att aktivt bidra till ett säkrare och tryggare samhälle.

SEM Group är en del av SäkerhetsBranschen med totalt 505 företag och 33 000 medarbetare. Internationellt är SEM Group medlem i ARGE (The European Federation of Associations of Locks and Builders Hardware Manufacturers) med över 230 europeiska tillverkare av säkerhetsprodukter. ARGE bedriver branschspecifika frågor när det gäller standarder inom EU och fungerar som rådgivare i tekniska frågor, bland annat för Europeiska Standardiseringskommissionen (CEN).

Säkerhet inom Elektronik och Mekanik

SEM Group
Box 13022, 103 01 Stockholm
Besöksadress: Katarina Bangata 65, Stockholm
info@semgroup.se
www.semgroup.se
www.arge.org